

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Oratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DOCTRINA SCHOLAST.

pra corpus, & magis in magis beatis, & nō natura quinti corporis, sicut quidam dicūt, quia corpus quintum non uenit materialiter ad cōpositionē corporis humani. Et impossibile est dicere, q̄ aliqua uirtus corporis cœlestis transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impossibilitas corporis gloriosi cum immutatione corporis humani.

DE ORATIONE.

Oratio ex opere operato, meretur exauditionem, iustitiam, & res alias.

Oratio potest ligari ad certas circūstantias.

Oratio cum dubitatione impetrat exauditionem.

Orare etiam licet, quando nullam habemus necessitatem.

Præceptum Dei est, orare pro mortuis.

Speciales orationes applicatæ uni personæ, per prælatos, uel etiam religiosos, plus profunt eidem, quàm generales, etiam non partibus cæteris.

Infidelitas est, orare pro eo, de quo certissimus, quod in cœlo est, sicut & iniuriã facit martyri, qui orat pro eo.

Etiam pro damnatis orandum est, quia latro in morte pœnituit, sed non publicè, uerum in secreto.

Pro

Pro omnibus regeneratis debet fieri oratio
sed non publicè propter scandalum.

Si inueniatur mortuus subitò, qui prius fuit
bonæ ac honestæ uitæ, in publico oratio pro
eo fieri debet, quoniam iustus, & si repentina
morte præoccupatus fuerit, erit tamen in re-
frigerio &c.

Pro hæreticis, paganis, & Iudæis mortuis
non est orandum.

Oratio est duplex: altera publica conueni-
ens alicui ex officio: altera priuata conueniens
alicui ex merito uitæ. Primo modo oratio bo-
ni laici, non est efficacior, quàm mali sacerdo-
tis, quia hic ex officio orat in persona totius ec-
clesiæ &c.

Oratio capitur tripliciter, propriè, commu-
niter, & cõmunissime. Proprie oratio est assen-
sus ad deum, ad aliquid degustandum, in et a-
dum, uel exoluendum. Communiter oratio
dicitur, secundum quod comprehendit omnẽ
actum contemplatiue ad deum relatum. Cõm-
munissime, secundum quod comprehendit om-
nem bonum actum, secundũ quod dicitur: Nõ
cessat orare, qui non cessat benefacere.

Quam diu homo est in peccato, non potest
orare.

Orationes peccatorum nihil ualent ex ope-
re operantis, licet tamen ualeant ex opere ope-
rato.

DOCTRINA SCHOLAST.

Orare angelos, sanctos, beatos, & gloriosam uirginem non possumus, sed petere aliquid ab eis possumus.

Oratio est actus potentiae, item est actus uoluntatis, secundum alios actus intellectus.

Clerici iure diuino & humano tenentur ad horas canonicas persoluendas.

Horis & temporibus constitutis orandum est.

Intentio requiritur ad orationem, modo debet esse meritoria.

Ut oratio sit meritoria, satisfactoria, liberatoria, seu acquietatiua, requiritur, quod eius intentio sit intenta.

Oratio ut sit exaudibilis, hæc conditiones requiruntur, ut orans humiliter & frequenter oret, bonaque intentione, oret discretè, pro salutem, perseveranter, iuste, pro propria salute &c.

Non sequitur, quod hæc oratio sit stulta & ociosa, qua quis aliquid orat, quod tamen scit se non impetraturum.

In nullo loco melius oratur, quam in ecclesijs consecratis.

Orationis effectus tres sunt potissimi: Primus communis est omnibus actibus charitate informatis, qui est mereri. Secundus est impetrare, quod petitur. Tertius est spiritualis refectio mentis. Quartus hic addi potest, qui est solutio debiti, ad quod orans tenetur.

Ora

Oratio est actus rationis practicæ.

Fundamentum orationis est uel fletus.

Oratio est in præcepto religionis, quo ad ipsum petere, sed quoad rectè aliquid desiderare, cadit sub præcepto charitatis.

Oratio est in præcepto determinato ad horas canonicas.

Tria faciunt orationem cōmendatam Deo: eleuatio mentis in Deum, continuatio & lachrymæ.

Oratio mentaliter potest fieri in omni loco, sed non uocaliter.

Tria faciunt orationem esse exaudibilem: bonitas dei, suffragia sanctorum, & meritum proprium.

Effectus orationis sunt duo: expulsio tristitiæ, & augmentum spei.

Valor charitatis duplex est, ad impetrandū, & ad merendum. Et cæteris paribus, primus est maior orando pro se, quàm pro alio, secundus autem secundum maiorem charitatem.

Alias effectus orationis triplex est: meritū, impetratio, & spiritalis resectio mentis.

Orationes fiunt in horis Canonicis, ad salutem ecclesiæ, ut ira Dei auertatur à populo &c.

Licet unus homo impetret alteri uitam æternam oratione, nunquam tamen hoc fit, nisi mediantibus aliquot proprijs operibus illius.

Oatio uocalis uel mentalis est satisfactoria,

DOCTRINA SCHOLAST.

Et fit in charitate, quia utramque poenam habet,
& utraque est medicina.

Meritum orationis exigitur ad suppleendum
defectum aliorum meritorum nostrorum, quæ
non sufficerent sine oratione.

Oratio principaliter innititur charitati, quo
ad efficaciam merendi.

S Qui non attendit uel intelligit orationem, ha-
bet quidem meritum, non autem consolatio-
nem. *mn/5 21.*

Sancti in patria orant pro nobis, non autem
pro se.

Orans deuote sanctos, fit dignus; scilicet, ut
sancti orent pro eo.

Ad sanctos non fit oratio, quæ proprie fit
ad Deum, sed deprecatio.

Oratio soli Deo porrigitur, ut per eum im-
plenda, sanctis uero, & angelis, & hominibus,
ut per eos impetranda suis meritis ac precibus,
& non ut Deus eas per eos cognoscat.

Oratio non debet fieri ad sanctos, qui sunt in
purgatorio, uel in hoc mundo, sed tantum sup-
plicatio & petitio.

Sancti debent interpellari, ut orent pro no-
bis.

Utile est orare sanctos quintuplici ratione,
licet superiores sint plus accepti Deo, primum
scilicet ex hoc, quod aliquis quandoque maiorem
habet deuotionem, ad sanctum minorem, quam
ad

DE ORATIONE. 158

ad sanctum maiorem. Ex deuotione autem maxime dependet orationis effectus. Secundo propter fastidium tollendum, quia assiduitas unius rei fastidium parit. Et per hoc diuersos sanctos oramus, quasi in singulis nouus feruor excitatur. Tertio, quia quibusdam sanctis datum est in aliquibus specialibus causis precipue patrocinari, sicut S. Antonio ad ignem infernalem. Quarto, ut omnibus honor debitus exhibeatur a nobis. Quinto, quia plurimum orationibus aliquando impetratur, quod unius oratione non impetraretur &c.

Sancti orant nominibus proprijs propter tria, quia hoc meruerunt, plus nobis innotescunt, & propter fidem resurrectionis insinuandam.

Sancti cognoscunt in uerbo orationes nostras etiam mentales, sicut & omnia alia, quae ad nos pertinent.

Sancti orant pro nobis dupliciter: expresse & interpretatiue.

Sancti orantes pro nobis, semper exaudiuntur, quandoque ex casu nostri impediuntur ab exauditione.

Pro damnatis, beatis, & pueris in limbo, non est orandum.

Orationes factae pro paruulis baptizatis defunctis, non sunt suffragia, sed gratiarum actiones.

Oratio

DOCTRINA SCHOLAST:

Oratio dominica ualet ad remissionem cul
pæ uenialis & mortalis peccati, ex opere ope-
rato.

DE MAGISTRATV.

Magistratus duplex est, ecclesiasticus & ci-
uilis.

Magistratus ciuilis non prius locum habet
apud ecclesiasticas personas, nisi quando uoce-
tur.

1. Fidei derogat, ubi Clerici se subdunt ciuili
magistratui.

2. Quicquid habet ciuilis magistratus, ab eccle-
sia habet: ergo ecclesiasticus magistratus po-
tior est ciuili.

Non est de officio ciuilis magistratus, cura-
re sacra, aut se rebus sacris immiscere.

Vide infra locum de Papa & primatu eius,
ubi uidebis, quàm nihil sit ciuilis magistratus,
respectu ecclesiastici.

DE MATRIMONIO.

Matrimonium est status particularis, à quo
exempti sunt Clerici.

1. Matrimonium honesta res est: ergo in scijs pa-
rentibus & cognatis, matrimonium contra-
here licet.

2. Omnes nascimur liberi: ergo clancularia ma-
trimonia contrahi possunt sine cōsensu paren-
tum. *Infra 162. a.* Filij